

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων επί της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για τη θέση που θα υιοθετηθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας ΕΕ-Κίνας σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση του προγράμματος για τον Εγκεκριμένο Οικονομικό Φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του προγράμματος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τα μέτρα σχετικά με τη διαβαθμισμένη διαχείριση των επιχειρήσεων

(Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης διατίθεται στα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά μέσω του δικτυακού τόπου του ΕΕΠΔ στη διεύθυνση www.edps.europa.eu)

(2014/C 227/05)

I. Εισαγωγή

I.1. Διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ και στόχος της γνωμοδότησης

1. Στις 26 Φεβρουαρίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την πρότασή της περί της απόφασης του Συμβουλίου για τη θέση που θα υιοθετηθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας ΕΕ-Κίνας σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση του προγράμματος για τον Εγκεκριμένο Οικονομικό Φορέα (στο εξής: «τα προγράμματα») της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του προγράμματος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τα μέτρα σχετικά με τη διαβαθμισμένη διαχείριση των επιχειρήσεων (στο εξής: «η πρόταση»). Η πρόταση περιλαμβάνει συνημμένο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας («ΜΕΤΣ»), το οποίο καταρτίστηκε βάσει της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κίνας σχετικά με τη συνεργασία και την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα (στο εξής: «το σχέδιο απόφασης»).
2. Σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης της πρότασης ζητήθηκε ανεπίσημα η γνώμη του ΕΕΠΔ και του δόθηκε η ευκαιρία να υποβάλει άτυπα σχόλια στην Επιτροπή. Ο στόχος της παρούσας γνωμοδότησης είναι η συμπλήρωση των εν λόγω σχολίων ενόψει της παρούσας πρότασης και η δημοσιοποίηση των απόψεων του ΕΕΠΔ.
3. Στην παρούσα γνωμοδότηση, ο ΕΕΠΔ αναλύει τις πτυχές του σχεδίου απόφασης που άπτονται της προστασίας των δεδομένων, κυρίως βάσει των συναφών διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, λαμβάνοντας υπόψη την ερμηνεία των βασικών διατάξεων περί της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία περιέχεται στο έγγραφο εργασίας της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της 25ης Νοεμβρίου 2005 σχετικά με την κοινή ερμηνεία του άρθρου 26 παράγραφος 1 της οδηγίας 95/46/ΕΚ⁽¹⁾, καθώς και το έγγραφο εργασίας της 24ης Ιουλίου 1998 σχετικά με τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες⁽²⁾.

I.2 Πλαίσιο της πρότασης

4. Η νομοθεσία της ΕΕ για τον Εγκεκριμένο Οικονομικό Φορέα (ΕΟΦ) θεσπίστηκε με τροποποίηση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (κανονισμός 648/2005, ο οποίος εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2005). Η εν λόγω τροποποίηση τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2008.
5. Οι τελωνειακές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας βασίζονται στη συμφωνία σχετικά με τη συνεργασία και την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα (στο εξής: «CCMAAA») που υπεγράφη μεταξύ ΕΕ και Κίνας στις 8 Δεκεμβρίου 2004. Σύμφωνα με την CCMAAA, οι τελωνειακές αρχές των συμβαλλομένων μερών αναλαμβάνουν να αναπτύξουν την τελωνειακή συνεργασία, ώστε να καλύπτει όλα τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας.
6. Σύμφωνα με την πρόταση, η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να επιτρέπει στην ΕΕ και την Κίνα να παρέχουν διευκολύνσεις και πλεονεκτήματα σε οικονομικούς φορείς που έχουν επενδύσει στη συμμόρφωση και την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού και έχουν πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων τους εμπορικών εταιρικών σχέσεων.
7. Τον Ιούνιο του 2012 η ΜΕΤΣ συμφώνησε να ξεκινήσει επίσημες διαπραγματεύσεις για την αμοιβαία αναγνώριση των προγραμμάτων. Εκτοτε, πραγματοποιήθηκαν τρεις γύροι διαπραγματεύσεων –ο πρώτος τον Ιανουάριο του 2013, ο δεύτερος τον Μάρτιο του 2013 και ο τρίτος τον Οκτώβριο του 2013– με στόχο την οριστικοποίηση του σχεδίου απόφασης της ΜΕΤΣ για την αμοιβαία αναγνώριση των Εγκεκριμένων Οικονομικών Φορέων («ΕΟΦ»).

⁽¹⁾ Έγγραφο WP 114. Διατίθεται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2005/wp114_en.pdf

⁽²⁾ «Εφαρμογή των άρθρων 25 και 26 της οδηγίας της ΕΕ σχετικά με την προστασία των δεδομένων» (WP12). Διατίθεται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/1998/wp12_en.pdf

8. Η πρόταση καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει τη θέση της Ένωσης σχετικά με το σχέδιο απόφασης της ΜΕΤΣ βάσει του άρθρου 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»). Η νομική βάση για το σχέδιο απόφασης της ΜΕΤΣ καθορίζεται στο άρθρο 21 της CMAAA.

IV. Συμπεράσματα

43. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το σχέδιο απόφασης περιλαμβάνει αρκετές εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων. Ωστόσο, οι εν λόγω εγγυήσεις δεν καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ώστε να πληρούνται η προβλεπόμενη στο άρθρο 9 παράγραφος 7 απαίτηση περί «επαρκών εγγυήσεων».
44. Επιπλέον, ο ΕΕΠΔ εκφράζει τον προβληματισμό του σχετικά με τις πρακτικές δυνατότητες επιβολής των εν λόγω εγγυήσεων, καθώς και για την έλλειψη ανεξάρτητης εποπτικής αρχής προστασίας δεδομένων στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.
45. Ειδικότερα, ο ΕΕΠΔ απευθύνει τις ακόλουθες συστάσεις:
- να επιβεβαιώνεται η δεσμευτικότητα του σχεδίου απόφασης για αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη και η υπεροχή του έναντι της κινεζικής εθνικής νομοθεσίας,
 - να καθορίζονται στο σχέδιο απόφασης οι κατηγορίες των δεδομένων που μπορούν να ανταλλάσσονται,
 - να προσδιορίζεται το πρόσωπο του υπεύθυνου επεξεργασίας εξ ονόματος της ΕΕ,
 - η Επιτροπή να κοινοποιήσει τα στοιχεία του υπεύθυνου επεξεργασίας στον ΕΕΠΔ και στους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 (προκαταρκτικός έλεγχος),
 - να κοινοποιούνται επαρκείς εγγυήσεις στον ΕΕΠΔ προκειμένου να επιτρέψει τις διαβιβάσεις δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001,
 - κατά συνέπεια, η ερμηνεία του άρθρου 17 παράγραφος 4 της CMAAA πρέπει να γίνεται με γνώμονα τη ρύθμιση του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001,
 - να ορίζεται ότι τα δεδομένα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους διαβιβάζονται και τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας,
 - να καθορίζεται μέγιστη περίοδος διατήρησης,
 - να ορίζεται ότι η περαιτέρω διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι δυνατή μόνον εάν ο αποδέκτης εγγυάται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας με το προβλεπόμενο στο σχέδιο απόφασης,
 - να ορίζεται ότι τα υποκείμενα των δεδομένων πρέπει να ενημερώνονται πριν από τη διαβίβαση για τον σκοπό της επεξεργασίας, την ταυτότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας στην τρίτη χώρα, το ενδεχόμενο μετέπειτα διαβιβάσεων, τα δικαιώματα πρόσβασης, διόρθωσης και αντίταξης, καθώς και το δικαίωμα άσκησης ενδίκων μέσων και αποζημίωσης,
 - να περιλαμβάνονται πρόσθετες εγγυήσεις, όπως η κατοχύρωση του δικαιώματος του υποκειμένου των δεδομένων να πληροφορείται το σκεπτικό επί του οποίου ερείδονται αυτοματοποιημένες αποφάσεις που το αφορούν,
 - να προβλέπονται αποτρεπτικές κυρώσεις για κάθε παράλειψη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το σχέδιο απόφασης,
 - να περιλαμβάνονται στο σχέδιο απόφασης ή, τουλάχιστον, στις επιστολές που ανταλλάσσουν τα συμβαλλόμενα μέρη ή στα συνοδευτικά έγγραφα του σχεδίου απόφασης πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τα ισχύοντα ένδικα μέσα,
 - να καθορίζονται τα μέσα έννομης προστασίας για την αποκατάσταση ενδεχόμενων βλαβών οι οποίες οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις των κινεζικών αρχών,
 - να προβλέπεται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη θα επανεξετάζουν από κοινού την εφαρμογή των πτυχών του σχεδίου απόφασης που αφορούν την προστασία των δεδομένων, είτε στο πλαίσιο της ΜΕΤΣ είτε στο πλαίσιο αυτοτελούς διαδικασίας, καθώς και η κατά περίπτωση συμμετοχή των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων των χωρών μελών της ΕΕ,

- ειδικότερα, να ορίζεται ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 6 παράγραφος 9 εποπτεία και επανεξέταση από τις αρμόδιες αρχές των συμβαλλομένων μερών αφορά κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία διεξάγεται βάσει του σχεδίου απόφασης,
- να καθορίζονται τα μέσα έννομης προστασίας για την αποκατάσταση βλαβών οι οποίες οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις των κινεζικών αρχών,
- να ορίζεται ότι οι αρμόδιες για την εφαρμογή του σχεδίου απόφασης κινεζικές αρχές πρέπει να υποβάλλουν, κατόπιν αιτήματος, επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση και να διασφαλίζουν την πρόσβαση του κλιμακίου επανεξέτασης της ΕΕ στη συναφή τεκμηρίωση, καθώς και στα οικεία συστήματα και το αρμόδιο προσωπικό,
- να δηλώνεται ότι μετά την πάροδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του σχεδίου απόφασης η Επιτροπή πρέπει να συντάξει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των αρχών περί προστασίας των δεδομένων.

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 2014.

Peter HUSTINX

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
